

Tere tulemast Göteborgi!

Göteborgi linn asutati aastal 1621 kuninga Gustav II Adolphi käsul - sama kuningas, kes asutas Tartu Ülikooli. Göteborgi linnal on aga olnud mitu eelkäijat varasest keskajast. Rootslaste ainus "värav läände" asus kaua just siin, Göta Älvi jõe suudmes. Mõned kilomeetrid eemal valitsesid maad taanlased, kellega rootslastel tuli mitu verist sõda pidada, et oma tähtsat sadamat alles hoida. Lõplik võit tuli 1658, kui terve praegune Rootsi läanerannik vallutati rootslaste poolt.

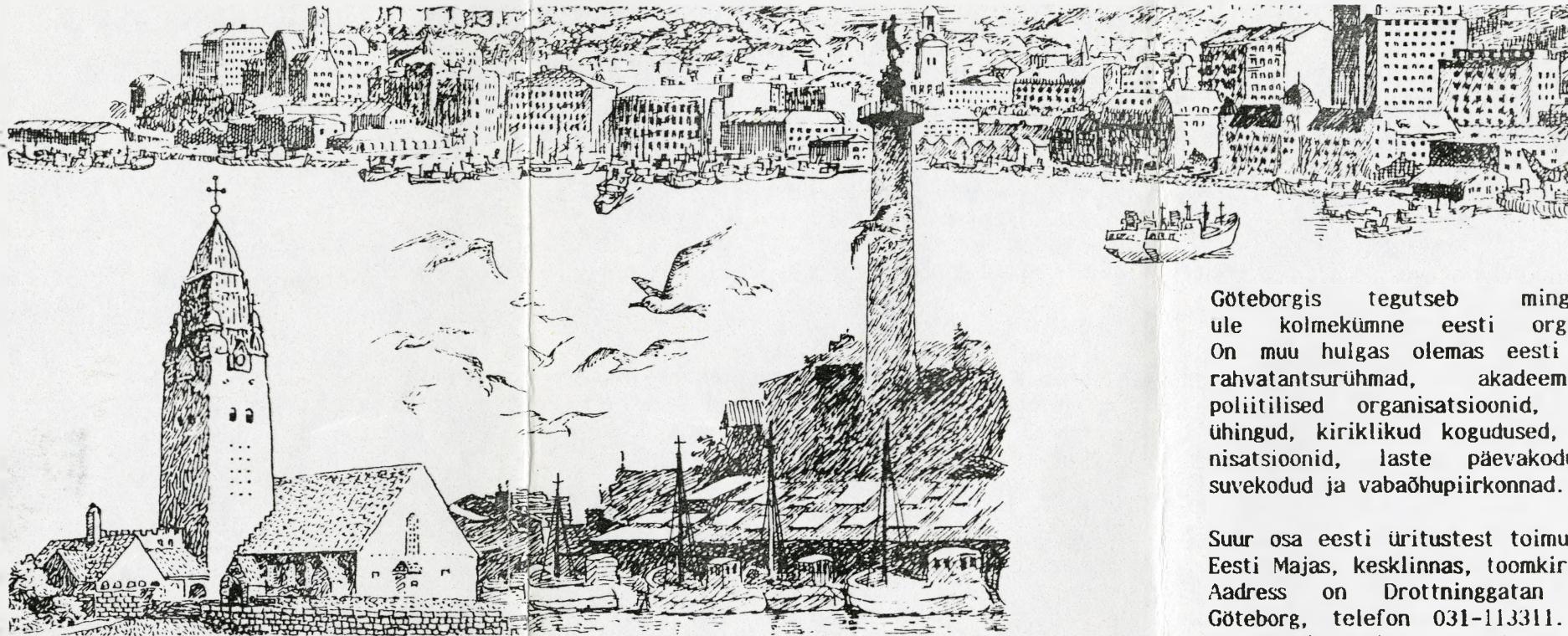
Göteborgi esimesed elanikud olid kohale kamandatud naaberlinnade elanikud ja mitmed hollandlased, kes tulid linna üles ehitama oma stiilis, kanalitega ja linnamüüriga. Täna on veel alles mõned kanalid, kaks kindlust, Lövi ja Kroon, ja väiksem osa linnamüürist. Alguses oli enamus majadest puust, aga peale laastavaid tulekahjusid hakati enam kivimaju ehitama.

Göteborgi hiilgeperiood leidis aset rootsi "vabadusajal". Kaheksateistkümnendal sajandil. Juba siis oli Göteborg Rootsi tähtsaim kaubanduslinn. Göteborgist ekspor-teeriti peamiselt rauda ja puitu. See kaubitsemine ja mitmed "heeringaperioodid", mil heeringad massiliselt tulid Lääne-Rootsi vetesse, töid kaupmeestele suured rikkused, mis löid aluse Göteborgi kultuurilisele ja majanduslikule elule.

Göteborgi vanim osa on seespool valli-kraavi. Seal võib ikka veel leida maju hollandlaste ajast, kuigi nüüd domineerivad moodsad kaubamajad, kontorid ja pangahooned. Göteborgi tsentrum on ehitatud pehme savi peale. Majad seisavad tuhandete postide peal, mis on löödud savi sisse. Selletõttu ei ole siin ehitatud pilvelõhkujaid ega allmaarautteed, vaid majad on ühtlase suurusega ja tänavatel liiguvad läänemaailmas haruldased trammid.

Göteborgis elab umbes 450.000 inimest, aga koos eeslinnadega on siin umbes 700.000 elanikku. Göteborg on peamiselt tööstuse ja kaubanduse linn. Sadam on ikka väga suure tähtsusega, kuigi mitmed suured laevatehased on oma tegevuse peaaegu lõpetanud. Autoparved liiguvad mitu korda päevas Taani ja Göteborgi vahel ja Lääne-Saksamaa ja Göteborgi vahel igal öösel. Paar korda nädalas läheb reisilaev Inglismaale. Lennukiga pääseb Göteborgist iga päev igasse maailma nurka, nüüd ka Eestisse.

Göteborgi suuremad tööstused on Volvo ja SKF. Volvo autoid müüakse üle terve läänemaailma ja Volvo on Põhjala kõige suurem ettevõtte. SKF-i kuullaagreid tuntakse ka terves maailmas.

Göteborgi peatänav - Östra Hamngatan koos Aveny'ga - viib linna administratiivsest keskusest Gustav Adolphi turu juures, kus asub linnavalitsus, raekoda, raekohus ja läänivalitsus, kuni Götaplatzeni, kus asub draamateater, pearaamatukogu, kunstimuuseum ja kontserthoone. Göteborgi Sümfooniaorkestri hinnatud peadirigendiks on pikemat aega olnud Neeme Järvi.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43804-3

Göteborgis asub Põhjala suurim lõbustuspark Liseberg, mida igal suvepoolaastal külastab mitu miljonit inimest. Göteborgil on ka suur kaljune saarestik ja mitu ilusat supelranda mere ja järvede kallastel. On veel palju parke ja vabaõhupiirkondi ürgse loodusega. Suured spordikeskused ja staadionid toovad Göteborgi mitmed rahvusvahelised meistrivõistlused, artistid ja messid. Eriti populaarsed spordid siin on jalgpall, jäähoki, varavball ja vee-sportid.

Arvatakse, et Göteborgi piirkonnas elab ligi 4000 eestlast. Suur osa neist on sõjajärgsete aastakümnete jooksul rootsi ühiskonda täielikult assimileerunud, aga organiseeritud eesti tegevusest võtab ikka veel osa 500 kuni 1000 kaasmaalast.

Göteborgis tegutseb mingil määral üle kolmekümne eesti organisatsioon. On muu hulgas olemas eesti laulukoorid, rahvatantsurühmad, akadeemilised ja poliitilised organisatsioonid, pensionäride ühingud, kiriklikud kogudused, noorteorganisatsioonid, laste päevakodu, algkool, suvekodud ja vabaõhupiirkonnad.

Suur osa eesti üritustest toimub Göteborgi Eesti Majas, kesklinnas, toomkiriku lähedal. Aadress on Drottninggatan 27, 41114 Göteborg, telefon 031-113311. Äripäeviti on Eesti Majas avatud Eesti Komitee büroo, kust võib täpsemaid andmeid saada Göteborgi eestlaskonna kohta. Büroo telefon on 031-115900. Eesti Komitee büroos on ka suur eesti raamatukogu ja on võimalik lugeda eesti lehti tervest maailmast.

AR

